

x hatványai szerint rendezve:

$$A(x + \alpha)^3 + B(x + \beta)^3 = (A + B)x^3 + 3(A\alpha + B\beta)x^2 + 3(A\alpha^2 + B\beta^2)x + A\alpha^3 + B\beta^3.$$

Ezen kifejezés azonos lesz az $x^3 + 6x^2 + 15x + 14$ többtagúval, ha

$$\begin{aligned} (1) \quad & A + B = 1; \\ (2) \quad & A\alpha + B\beta = 2; \\ (3) \quad & A\alpha^2 + B\beta^2 = 5; \\ (4) \quad & A\alpha^3 + B\beta^3 = 14. \end{aligned}$$

(1)-ből és (2)-ből:

$$A = 2 \frac{2 - \beta}{\alpha - \beta}, \quad B = \frac{\alpha - 2}{\alpha - \beta}.$$

Helyettesítsük ezeket (3)-ba és (4)-be:

$$\begin{aligned} (3a) \quad & (2 - \beta)\alpha^2 + (\alpha - 2)\beta^2 = 5(\alpha - \beta), \\ (4a) \quad & (2 - \beta)\alpha^3 + (\alpha - 2)\beta^3 = 14(\alpha - \beta). \end{aligned}$$

Mindkét egyenletben a baloldal is osztható $(\alpha - \beta)$ -val; ezen tényezővel egyszerűsítve:

$$\begin{aligned} (5) \quad & 2(\alpha + \beta) - \alpha\beta = 5, \\ (6) \quad & 2(\alpha^2 + \alpha\beta + \beta^2) - \alpha\beta(\alpha + \beta) = 14. \end{aligned}$$

Ezen egyenletrendszer α és β -ra nézve szimmetrikus; a (6)-ot átalakítjuk még azáltal, hogy

$$\alpha^2 + \alpha\beta + \beta^2 = (\alpha + \beta)^2 - \alpha\beta$$

helyettesítéssel élünk és így

$$(7) \quad 2(\alpha + \beta)^2 - \alpha\beta(\alpha + \beta + 2) = 14.$$

(5)-ből $\alpha\beta = 2(\alpha + \beta) - 5$; ezt (7)-be helyezve:

$$2(\alpha + \beta)^2 - [2(\alpha + \beta) - 5](\alpha + \beta + 2) = 14 \quad \text{és innen: } \alpha + \beta = 4; \quad \alpha\beta = 3.$$

Eszerint α és β gyökei a

$$(8) \quad z^2 - 4z + 3 = 0$$

egyenletnek; ebből $\alpha = 3$, $\beta = 1$ (vagy megfordítva).

Most már

$$A = \frac{1}{2}, \quad B = \frac{1}{2}.$$

Ezért:

$$x^3 + 6x^2 + 15x + 14 \equiv \frac{1}{2} [(x + 3)^3 + (x + 1)^3].$$

Így a megoldandó egyenletünk:

$$(9) \quad (x + 3)^3 + (x + 1)^3 = 0.$$

Ezen egyenlet egyik gyökét nyerjük, ha

$$x + 3 = -(x + 1), \quad \text{azaz } x = -2.$$

Ha a (9) baloldalát $(x + 3) + (x + 1)$ tényezőjével osztjuk:

$$(x + 3)^2 - (x + 3)(x + 1) + (x + 1)^2 = 0,$$

vagyis

$$(10) \quad x^2 + 4x + 7 = 0$$

másodfokú egyenlet gyökei egyszersmind a (9)-et kielégítik. (10)-ből

$$x = -2 \pm \sqrt{-3}.$$

Lindtner Pál (Ybl Miklós főreál VII. o. Székesfehérvár.)

Jegyzet. A (3a) és (4a) egyenletekben az $\alpha - \beta$ tényezőt elhagytuk, holott $\alpha - \beta = 0$ azaz $\alpha = \beta$ ezen egyenletrendszer egyik megoldása. Azonban $\alpha = \beta$ az (1) ... (4) eredeti egyenletrendszert nem elégíti ki; mert ha $\alpha = \beta$, akkor

$$A + B = 1; \quad (A + B)\alpha = 2; \quad (A + B)\alpha^2 = 5; \quad (A + B)\alpha^3 = 14.$$

Ezen egyenletek egyidejűleg nem elégíthetők ki.